

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	1 juli 2025	n.v.t.

Onderwerp

Concept-uitkomsten OER Windenergie

Advies

1. Vast te stellen dat GS extra tijd en ruimte in de RES Routekaart wil inbouwen voor consultatie en participatie en hierover de komende tijd het gesprek aangaat met de betrokken RES-regio's;
2. Vast te stellen de GS-brief *Concept-uitkomsten OER Windenergie – RES Holland Rijnland*, inclusief bijlage met de vier onderzochte alternatieven en de technisch best beoordeelde locaties;
3. Vast te stellen de GS-brief *Concept-uitkomsten OER Windenergie – RES Midden-Holland*, inclusief bijlage met de vier onderzochte alternatieven en de technisch best beoordeelde locaties;
4. In te stemmen met het verzoek van de RES Drechtsteden om het OER-onderzoek voor de RES Drechtsteden pas na het zomerreces openbaar te maken;
5. Vast te stellen de GS-brief naar PS *Brief aan gemeenten: RES-Routekaart en concept-uitkomsten OER Windenergie*
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting *Concept-uitkomsten OER Windenergie*

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder:

- Om in de brief aan de RES regio's de deadline aan te passen naar medio september;
- In de brief aan de RES regio's een alinea te wijden aan communicatie en participatie;
- De toon in de brief aan de RES regio's empathischer te maken en te verduidelijken dat dit in afstemming met een aantal gemeenten is gedaan, er is gekeken hoe de provincie hierbij kan helpen en dit als handreiking is opgepakt voor de gemeenten;
- In de brief aan PS op te nemen dat de andere RES regio's wel leveren.

Bijlagen

- 1 GS-brief *Concept-uitkomsten OER Windenergie – RES Holland Rijnland*
2. GS-brief *Concept-uitkomsten OER Windenergie – RES Midden-Holland*
3. GS-brief aan PS: *Brief aan gemeenten: RES-Routekaart en concept-uitkomsten OER Windenergie*
4. Concept-uitkomsten OER Windenergie
5. Bestuurlijke inbreng regiogemeenten Holland Rijnland ten aanzien van het voorgenomen GS besluit windenergie

1 Toelichting voor het College

In het coalitieakkoord is afgesproken meer ruimte te bieden aan windturbines voor de duurzame opwerk van elektriciteit, teneinde de RES-biedingen van 2021 te realiseren. Om die afspraak na te kunnen komen heeft de provincie een Omgevingseffectrapportage (OER, uitgebreid plan-mer) om ruimte te kunnen bieden voor windenergie in de RES-regio's Holland Rijnland, Midden-Holland en Drechtsteden¹. Het onderzoek nadert nu de afrondende fase. De concept-uitkomsten – inclusief kaartmateriaal – zijn beschikbaar.

De provincie wil de concept-uitkomsten delen met de RES-regio's Holland Rijnland en Midden-Holland, zoals toegezegd in de GS-brief aan RES Holland Rijnland en RES Midden-Holland over de Routekaart RES Elektriciteit van 11 februari 2025. De gemeenten hebben hier om gevraagd en naar aanleiding van bestuurlijke gesprekken die zijn gevoerd om hen mee te nemen in het proces en de eerste uitkomsten van de OER worden sommige raden al geïnformeerd. De concept-uitkomsten worden niet gedeeld met de RES Drechtsteden omdat de gemeenten hier expliciet om hebben gevraagd en het hun participatie en besluitvormingsproces nodeloos zou doorkruisen. Wij zijn voornemens om dit conform verzoek gemeente Dordrecht dit na het zomerreces te doen.

De concept-uitkomsten voor de RES Holland Rijnland en RES Midden-Holland zullen gedeeld worden met een begeleidende brief aan beide regio's. In deze brieven vragen we de RES-regio's te reageren op de conceptuitkomsten van de OER. Specifiek wordt hen gevraagd welke locaties hun voorkeur hebben, of er locaties ontbreken of onterecht zijn opgenomen, en in hoeverre de RES-regio's hun bod willen behalen met zonne-energie (waardoor mogelijk minder windturbines nodig zijn). Deze vraag is eerder aangekondigd met de brieven van april 2024 en februari 2025 en ook tijdens meerdere RES-bijeenkomsten.

Sommige gemeenten hebben meer tijd nodig om tot keuzes te komen en om de omgeving zorgvuldig te betrekken. Het advies is om hier ook tijd en ruimte voor te creëren. Om hier invulling aan te geven is een duidelijke lijn vanuit GS nodig. In de brieven is daarom het volgende opgenomen: "Graag gaan wij met de regio's in gesprek hoe we verschillen in snelheid en bestuurlijk mandaat tussen gemeenten en provincie kunnen opvangen, en binnen het proces extra tijd en ruimte kunnen bieden."

Naast het vaststellen van de brieven vragen we in dit GS-voorstel dus ook aan GS om ermee in te stemmen dat GS de komende periode op zoek gaat naar een goede manier om extra tijd en ruimte in te bouwen, en hierover in gesprek te blijven met de gemeenten.

¹ In de Hoekse Waard en Goeree Overflakkee zijn de afspraken reeds gerealiseerd. In Alblasserwaard is er al regionale MER uitgevoerd en zijn er uitvoeringsafspraken gemaakt. De RES regio Rotterdam Den Haag voerde een eigen MER uit, die vanwege complexe en stokkende besluitvorming recent is stopgezet en aan de provincie is overgelaten. GS heeft recent besloten deze MER voort te zetten. Resteren nog 3 genoemde RES regio's.

2 Vervolg

De zoeklocaties moeten een plek krijgen in de Herziening Omgevingsbeleid 2025. De reacties van gemeenten kunnen tot aan september worden ingediend om nog te worden verwerkt in het ontwerp Herziening Omgevingsbeleid, waarover GS op 7 oktober besluiten. Ook daarna is er nog gelegenheid tot 8 december voor de regio's om wensen en zorgen kenbaar te maken via een zienswijze om te worden verwerkt voor besluitvorming voor de definitief voorstel Herziening Omgevingsbeleid 2025. Hoe wij dit verenigen met de behoefte aan meer tijd en ruimte in dit proces, gaan GS hierover de komende periode het gesprek aan met gemeenten.

Financieel en fiscaal kader:

Er zijn geen financiële gevolgen die voortvloeien uit het versturen van de brief.

Juridisch kader

De provincie is bevoegd gezag om windturbineprojecten boven 5 MW vermogen ruimtelijk mogelijk te maken, en met ingang van de nieuwe Energiewet per 1 januari 2026 boven de 15 MW. In de Omgevingsverordening heeft de provincie verboden windenergie te ontwikkelen buiten locaties waar het is toegestaan ("kaart 24") locaties kunnen gemeenten hun omgevingsplannen op kunnen uitwerken.

De provincie is met de nieuwe Energiewet tevens bevoegd gezag om windparken van meer dan 15 megawatt ruimtelijk mogelijk te maken en dient dat vanuit de Omgevingswet te doen met een projectbesluit. De bevoegdheid voor uitvoering van windenergie kan de provincie ook aan de gemeenten delegeren, zoals de provincie dat ook in het verleden heeft gedaan onder de Elektriciteitswet.

Voorafgaande besluitvorming

PS en GS zijn voor het laatst op de hoogte gebracht met de brief van februari 2025, *Stand van zaken en vervolgproces routekaart Regionale Energie Strategie*. Op 27 juni heeft een technische sessie voor PS over de concept uitkomsten OER groot wind plaatsgevonden.

3 Proces

Na akkoord van GS verzenden wij de GS-brief aan de twee RES-partners Holland-Rijnland en Midden-Holland. PS zal de brief ook ontvangen ter kennisname. De reacties van de RES-partners worden betrokken bij de verdere besluitvorming windenergie tijdens de herziening van de Omgevingsverordening 2025.

RES Drechtsteden

De concept uitkomsten en brief gaat niet naar de RES Drechtsteden/gemeente Dordrecht. De doelen die de RES Drechtsteden in 2030 willen bereiken, staan in de Regionale Energie Strategie (RES) uit 2021. Het doel is onder meer om in 2030 0,37 TWh energie op te wekken met zon en wind. Toen aanvankelijk bleek dat de RES zijn bod voor duurzame opwek niet in zicht had is de RES gevraagd om onderzoekslocaties of -gebieden aan te leveren voor windenergie t.b.v. de omgevingseffectrapportage (OER). Dordrecht heeft vervolgens voldoende locaties aangedragen en de RES gaat, zoals vermeld in hun RES Voortgangrapportage 2025, hun RES 1.0 bod halen door de toevoeging van zon op dak/land.

Om deze reden is het advies om de wens van de RES Drechtsteden te honoreren en het kaartmateriaal pas na het zomerreces te delen. Hiermee wordt de brief dan ook alleen aan Midden-Holland en Holland-Rijnland verstuurd.

RES Midden-Holland

Op 4 juli bespreekt het Informeel Bestuurlijk Overleg een brief waarin de inzet van Midden-Holland op het gebied van duurzame opwek wordt toegelicht. Een belangrijk aandachtspunt is dat deze brief zal kruisen met de brief *Concept-uitkomsten OER Windenergie – RES Midden-Holland*. Dit betekent dat GS nog met een aanvullende reactie moeten komen.

RES Holland Rijnland

Op 25 juni heeft RES Holland Rijnland een brief aan het college gestuurd als antwoord op de brief van GS uit februari (*Stand van zaken en vervolgproces routekaart Regionale Energie Strategie (RES)*, kenmerk PZH-2025-867054088). Een antwoord hierop kon ambtelijk niet meer worden verwerkt in de brief *Concept-uitkomsten OER Windenergie – RES Holland Rijnland* die nu voorligt. Door meer ruimte en tijd te bieden voor participatie, en ondersteuning daarbij aan te bieden komt GS al wel tegemoet op aantal punten uit de betreffende brief. Dit betekent wel dat net als bij Midden-Holland GS nog met een aanvullende reactie moeten komen.

4 Participatie en rolneming

Vanuit Midden-Holland ontving de provincie al eerder het verzoek om de omgeving te betrekken bij het zoekproces voor windenergie en de RES Routekaart. In Holland-Rijnland hebben sommige gemeenten de participatie al zelf voor een deel georganiseerd met de omgeving, maar vragen gemeenten nu ook aan de provincie hier een actieve en prominente rol in te spelen. De provincie kan dit pas na het zomerreces opstarten, en wil daarbij liefst zoveel mogelijk samen optrekken met de regio. Het is de vraag hoe intensief het participatieproces kan worden doorlopen, gezien de planning van de Herziening. Tot aan het sluiten van de terinzagelegging is er per saldo nog drie maanden tijd om de omgeving mee te nemen in het zoekproces. Vooralsnog is insteek voor de provincie voor het toevoegen van zoeklocaties op participatie informeren en raadplegen; de opbrengst hiervan wordt betrokken bij de besluitvorming.

Participatie houdt niet op bij het opnemen van locaties in het Omgevingsbeleid. Na definitieve vaststelling van het Omgevingsbeleid, treedt een tweede fase in, waarbij de provincie opnieuw zoveel mogelijk wil optrekken met gemeenten.

5 Communicatiestrategie

Het communicatieframe van het uitbrengen van het OER-materiaal voor de twee RES-regio's is zoals beschreven in de brieven: we faciliteren gemeenten en geven hen tijd en ruimte om met het onderzoeksmateriaal zelf locaties aan te dragen. Het is een handreiking aan de RES-regio's om hun RES-doelstelling te halen. Hoe de provincie een en ander vertaalt naar het Omgevingsbeleid, is onderwerp van gesprek met GS (en PS) en tussen provincie en gemeenten. Een en ander wordt door communicatie en woordvoering ondersteund met QenA's.